

FAKTA SVEJSERØG INKL. CHROM VI

Beskæftigelse som svejser har været forbundet med en 25-40 % stigning i risikoen for lungekræft. Svejserøg er internationalt klassificeret som gruppe 1 kræftfremkaldende stof, hvilket betyder, at det anses som en dokumenteret årsag til kræft hos mennesker.

Selvom risikoen primært er forbundet med svejsning af rustfrit stål, er denne klassifikation ikke begrænset til røg fra rustfrit stål. Den dækker al svejserøg.

Hvor opstår risikoen

Udsættelse for svejserøg forekommer i flere brancher. For eksempel hos svejsere i metalindustrien, på værfter, byggepladser og indenfor transport. Hovedsageligt svejsere og metalarbejdere udsættes.

Mere om stoffet

Svejsetyper, der anvendes, påvirker arten og omfanget af farlige stoffer i svejserøgen. Røgen, der udvikles ved svejsning og flammeskæring, er en varierende blanding af giftige gasser og meget fine luftbårne partikler, som kan indåndes. Svejserøgens sammensætning vil afhænge af hvad man svejser i, hvad man bruger af tilsætningsstoffer og svejseteknikken. Svejseteknikker, der frembringer den højeste mængde kræftfremkaldende stoffer, er: MAG (fluxkernetråd), fluxkerne svejsning uden beskyttelsesgas og autogen flammeskæring.

Chrom er en komponent i rustfrit stål, ikke-jernholdige legeringer, chromatbelægninger og i nogle hjælpestoffer til svejsning. Chrom konverteres til sin hexavalente tilstand, chrom VI, under svejseprocessen. Chrom VI er meget giftigt og kan skade øjne, hud, næse, hals og lunger, herunder forårsage kræft.

Hvordan kan svejserøg påvirke dig

Akut udsættelse for svejserøg og -gasser kan resultere i øjen-, næse- og halsirritation, svimmelhed og kvalme. Langvarig udsættelse for svejserøg kan forårsage lungeskader og forskellige former for kræft, herunder kræft i lunge og urinveje.

Hvad kan du gøre

Udføre en risikovurdering af arbejdet, så det bliver fastslået hvilke foranstaltninger, der skal træffes. Det præcise niveau af risiko fra røgen afhænger af 3 faktorer: Hvor giftig røgen er, hvor koncentreret den er og hvor længe man indånder den. Det første skridt er at minimere røgen ved at ændre på arbejdsgangene og overveje at anvende mere hensigtsmæssige teknikker og materialer, f.eks. den forlængede svejsebrænder. For det andet benyttes løsninger med rum- og/eller procesventilationssystemer og korrekt positionering (udendørs med vinden i ryggen).

Svejsere bør forstå farerne ved de materialer, de arbejder med, og der er derfor krav om, at svejseren har gennemført en svejseuddannelse.

References: HSE, IARC, OSHA